

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

Caput I. De natura Sacramenti Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

fionis periculum posse deferri in lana bombycina : Croix
num. 2121.

DISPUTATIO VI. QUÆSTIO UNICA.

De Sacramento Ordinis.

ORDO est Signum sensibile, quo tribuitur Spiritu-
alis Potestas circa Eucharistiam. Et si autem plures nu-
merentur Ordines, unum tamen sunt Sacramentum ob
unum eorum finem, quod est Eucharistiæ Sacrificium.
Ex Trid. autem sunt septem: quatuor scilicet mino-
res, *Officiarius, Lectoratus, Exorcistatus, & Acolythatus*; tres vero Majores, & Sacri, *Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus*; & quidem Presbyteratus dicitur minor, si sit simplex Sacerdotium; dicitur major, si sit Episcopatus essentialiter includens Sacerdotium, cujus est extensio; ita ut nulliter conferatur non Sacerdoti. cum Sacerdotium valide conferatur non Diacono, & Diaconatus non Subdiacono, &c. Archiepiscopatus, Patriarchatus, Primatus, Papatu, non sunt Ordines diversi ab Episcopatu: Cardinalatus est tantum dignitas: item Chorepiscopatus hoc est Vicariatus Episcopi absentis: Prima autem Tonsura est tantum dispositio ad Ordines. Cæterum de fide est, Presbyteratum esse Sacramentum, imprimere characterem, & conferre gratiam, &c. De Diaconatu est communissima sententia contra Durandum: De Subdiaconatu est etiam communior sententia contra Cajetanum: De Ord. min. est communis sententia contra Vasq. Qui ergo indigne confert, vel suscipit Presbyteratum, certissime peccat mortaliter sacrilege: non ita certissime de reliquis: Lean. apud Tamb. *de Ord.* Agendum nunc I. De natura Sacramenti Ordinis: II. De Ministro Ordinum: III. De eorum Subjecto: IV. De Circumstantiis Ordinationis: V. Demum de titulo Ordinandorum.

CAPUT I.

De natura Sacramenti Ordinis.

AD dignoscendam naturam Sacramenti Ordinis, videnda est I. Eorum Materia: II. Forma: III. Inter-

tentio : IV. Munera, & Onera : V. Pœnæ male Ordinati : VI. Pœnæ male Ordinantis.

§. I.

Quæ sit Materia cujuscunque Ordinis ?

I. **P**RIMA Tonsura (*Quæ est deputatio ad obsequium Ecclesiæ*) cum non sit ordo, habet tantum quasi materiam, capillos abscissos ab Episcopo. Dixi *Quasi*, quia valide quis etiam deputaretur ad illud obsequium, si quocunque alio modo ad id addiceretur ab Episcopo : March. ap. Tamb. Est igitur Tonsura disponens ad Ordines, non secus ac habitus ad Religiosum statum; dum ergo Clericatus dicitur ordo, sensus est, quod sit nota, per quam quis ex ordine laicorum evehitur ad ordinem, seu statum Clericorum; ergo nec imprimit characterem, nec per se confert gratiam.

II. Ostiariatus (*Per quem datur potestas claudendi, aperiendi, & custodiendi Ecclesiam*) habet materiam remotam claves Ecclesiæ, proximam earum traditionem. Illis autem aperire, & claudere, uti etiam traditio campanulæ, &c., sunt cæremoniæ.

III. Lectoratus (*Quo conceditur potestas legendi Prophetias, & Scripturas in Ecclesia*) habet materiam remotam, librum continentem sacras lectiones, id est, Epistolas, & Prophetias; proximam, ejusdem libri traditionem.

IV. Exorcistatus (*Quo datur Potestas fugandi demones ab energumenis*) habet materiam remotam, librum Exorcismorum; proximam, ejusdem libri traditionem.

V. Acolythatus (*Quo datur Potestas accendendi lumina, & porrigendi Subdiacono urceolos*) habet materiam remotam, candelabrum cum cereo extincto, & urceolos vacuos; proximam, eorundem traditionem. Avers. aliique docent, utramque materiam remotam requiri essentialiter ad hunc ordinem: Angel. & alii affirmant, sufficere priorem: D. Th. & alii, posteriorem: utriusque probabiliter apud Tamb. & sane speculative loquendo: practice tamen utraque est adhibenda.

VI. Subdiaconatus (*Quo datur Potestas assistendi Celebranti, eique ministrandi Calicem cum Vino, & Patenam cum Hostia, ac legendi Epistolas in Missa*) habet materiam remotam Calicem cum Patena, sine Vino, & Hostia, & librum Epistolarum; proximam eorum traditionem.

Vsq.

Vasq. & alii docent tanquam commune, & certum, sufficere priorem materiam remotam: Averf. Med. & alii, docent, requiri utramque simul: Sanch. Bonac. & alii communiter docent, sufficere Calicem, & Patenam, etiam non consecrata, vel consecrationem amiserint; negant Sylv. Pal. Dicast. & alii. Sylv. putat, sufficere Calicem sine Patena, velecontra; negant Marchin. Lean. aliique. Practice autem tutior sententia est sequenda; & si aliter fiat, peccatur, & ordinatio sub conditione est reiteranda: v. Croix.

VII. Diaconatus (*Quo datur Potestas proxime ministrandi Celebranti, legendique Evangelium in Missa*) habet materiam remotam librum Evangeliorum; proximam ejusdem traditionem: item alteram materiam remotam, manum dexteram Episcopi; proximam ejusdem impositionem super caput ordinandi. Vasq. Sot. Pal. & alii putant, priorem materiam sufficere ad Diaconatum. Marchant. & alii putant, posteriorem. Bellarm. & alii communius docent, requiri essentialiter utramque in Ecclesia Latina; atque id est practice tenendum; & si secus factum fuerit, reiterandum, seu supplendum, quod deerat. Dixi, *In Ecclesia Latina*; Nam in Græca licite, & valide ordinatur Diaconus per solam impositionem manuum. Qua in re nota cum Bellarm., & aliis apud Croix l. 6. p. 2. n. 2135. Christum Dominum determinasse tantum in genere materiam, & formam Ordinum, volendo fieri per signa, & verba repræsentantia potestatem conferendam; & reliquisse ulteriorem determinationem auctoritati Ecclesiæ; quæ proinde pro Græcis determinavit solam impositionem manuum cum sua forma: pro Latinis saltem posterioribus temporibus etiam traditionem libri Evangeliorum, &c. Hinc. si Græci ordinarentur per traditionem libri, & Latini per solam impositionem manuum, quamvis Suar. & alii putent, valide ordinari: tamen Arriag. & alii probabilius negant; quia ista signa per legem, & consuetudinem contrariam respective ad diversas particulares Ecclesias amiserunt vim significandi potestatem, quæ confertur: quod, si universalis Ecclesia decerneret, ut ubique promiscue usurparetur hoc, vel illud signum, aut etiam aliud tertium; Amic. & alii putant, fore materiam sufficientem; Dur., & alii dicunt, Ecclesiam nunc adultam non posse amplius mutare: utrumque est incertum, etiam prius probabilius: v. Croix l. 6. p. 1. n. 16.

VIII. Presbyteratus (Quo datur Potestas conficiendi Christi Corpus, & Sanguinem, & remittendi fidelibus peccata) habet materiam remotam etiam duplicem in Ecclesiæ Latina; alteram scilicet Calicem cum Vino, Patenamque cum Hostia, quorum traditio est materia proxima; alteram (quæ sola est apud Græcos) impositionem manuum Episcopi super caput Presbyterandi, quæ impositio apud Latinos fit etiam dupliciter, tum scilicet ante traditionem Calicis, &c. nihil proferendo; tum post eam traditionem, proferendo *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* Itaque in Ecclesiæ Græca per solam impositionem manuum accipitur complete Sacerdotium, hoc est duplex ejus potestas, tum in Corpus Christi verum, tum in Corpus ejus mysticum: at in Ecclesiæ Latina per traditionem Calicis, &c. accipitur prior potestas; per impositionem manuum posterior potestas; si ergo latinus ordinetur per solam traditionem, supplenda deinde est impositio; si ordinetur per solam impositionem, tota ordinatio iteranda est; quia in priori casu est inadæquate Sacerdos, secus in casu posteriori, cum potestas in Corpus mysticum essentialiter supponat potestatem in Corpus Christi verum, non e converso.

Si autem Presbyteratus collatus sit apud Latinos sine prima impositione manuum, D. Th. & alii communiter docent, esse validum, quia hæc censetur cæremonia tantum accidentaliter, cum nec habeat formam verborum specialem, & simul fiat etiam per Sacerdotes assistentes ordinationi; quæ sententia communiter etiam dicitur moraliter certa. D. Bonav. docet, per primam impositionem imprimi characterem, imo in ea sola videtur constituere materiam Presbyteratus; quam sententiam etsi Tann. vocet falsam, improbabilem, & erroneam; tamen March. vocat talem censuram parum molestam; nisi vero tantum censuret exclusionem traditionis Calicis, ideoque putat utramque impositionem manuum essentialiter, quod Bosco dicit, defendi posse cum aliqua probabilitate, & Arriag. non audet improbabilitatis arguere, & Averf. pro hac sententia citat. Sot., Becan., & Arcud, unde Croix l. 6. p. 2. n. 2145. cum aliis tribus Doctoribus concludit, licite repeti sub conditione ejusmodi ordinationem factam sine prima impositione manuum: plura vide ibidem: de differentia autem Ecclesiæ Græcæ à Latina vide supra n. antecedenti, quæ omnia etiam hic militent.

Deni-

Denique nota: Si Calix, & Patena, quæ traduntur pro Sacerdotio, non sint consecrata, vel sint execrata. Ledef. Sot. & alii communiter putant, Sacerdotium fore validum, quod Tambur. putat moraliter certum, addens etiam fore validum, si panis, & vinum immediate traderentur: sed probabiliter contradicunt Sylv. Forn. Dicast. apud Croix n. 2150. idque in praxi tenendum. Si tradatur solus Calix cum Patena, vel loco vini fuerit aqua tantum in Calice, vel defuerit panis, Less. Henr. Dian. & alii putant, Sacerdotium fore validum; quia traditio Calicis cum Patena sufficienter verificat formam: Sed Gob. & alii dicunt, ordinationem sub conditione repetendam, cum merito dubium sit de valore: Croix n. 2151.

IX. Episcopatus (*Quo datur Potestas Confirmandi, & Ordinandi*) habet materiam remotam Baculum Pastorem, Annulum, & librum Evangeliorum; proximam vero eorundem traditionem: item impositionem manuum Papæ, vel Episcopi cum assistentia aliorum duorum Episcoporum, aut duorum Sacerdotum ex dispensatione Sedis Apostolicæ. Si autem Papa dispensarit etiam tali Sacerdotum assistentiæ, quamvis Dicast. putet, fieri posse, tamen non est certum; & minus certum, si fiat absque tali dispensatione; ideoque sub conditione repetendum: Croix n. 2147.

Quæres primo, An ad valorem ordinationis requiratur contactus physicus?

Respondeo affirmative cum communi post D. Thom. contra Henr. Valsq. Reginal. quia sic verificatur forma, *Accipe, &c.* ideoque requiritur, ut, & Episcopus ipse immediate tangat tradens, & ordinandus immediate tangat accipiens instrumenta, &c. Hinc, utut probabilis sit sententia opposita, non tamen practice; secus enim reiterari debet ordinatio sub conditione. Addit tamen Croix l. 6. p. 2. n. 2157. ex Gob. & aliis, certo valere ordinationem Sacerdotis, si Episcopus imponat manus tactas Chirotecis, tum quia moraliter, & in communi æstimatione ille dicitur tangere aliquem; tum quia Græci imponunt manus interjecto pallio; tum quia in Pontificali Episcopus tunc jubetur chirothecas deponere, cum debet inungere; ideoque etiam Pal. ibid. pro certo tenet valere, si ordinandus tangat Calicem medio aliquo panno, velo, &c. Addit secundo num. 2155. quod si ordinan-

ordinandus una tantum manu, vel uno tantum digito tangat, certo valet, quia simpliciter dicitur tangere; imo etiam si solo ungue, inquit Lugo; contactus autem utraque manu est ex præcepto ad scrupulum tollendum: Fill. & alii; contra vero, si Episcopus in secunda impositione unicum tantum manum imponat; nam Pontificale Rom. utramque expresse requirit, & Doctores contra Platel. supponunt esse necessariam; nec obstat, Græcos unicum tantum manum imponere, quia ab illis ad Latinos non valet argumentatio: Croix n. 2156.

Quæres secundo, An ad valorem ordinationis requiratur contactus physicus, & realis cujusvis materiæ?

Respondeo, Primo. Certo valere ordinationem, si Presbyterandus tangat Calicem, & Patenam, sed non Hostiam; tum quia Pont. Rom. assignans necessaria tantum dicit de *Cuppa Calicis, & Patena*; tum quia sicut tacto Calice censetur tangi Vinum, ita, &c., ideoque hunc non debere reordinari sub conditione dicit Sanch. & alii contra Bernal. & Fabr.; ex præcepto autem ad tollendum scrupulum tangitur & hostia; quamvis Leand. ap. Tambur. non putet sub mortali: Croix num. 2152. Secundo, Si tangas Calicem, & Hostiam, non autem Patenam; Tambur. dicit, moraliter certum, esse validam; & Vasq. Con. Bon. Pal. & alii communiter dicunt, esse certum; & Gob. addit, oppositum carere probabilitate; quia tactus Patenæ est propter Hostiam; & Patena adhibetur tantum ad decentiam, &c. Contradiscunt aliqui apud Croix, qui ideo concludit num. 2153. valde consultum, Ordinationem sub conditione iterandam. Tertio, Si tangas solum Calicem, cui Patena cum Hostia est superposita, Præp. Bosc. & alii dicunt, certam esse ordinationem, quia per modum unius traditur illud aggregatum. Sed Dian. Pal. & alii negant, esse certum; ideoque Dicast. dicit in praxi reordinandum sub conditione; & ita tenendum: Croix n. 2154.

§. II.

Quæ sit forma Ordinationis?

I. **F**ORMA Oſtiariatus ſunt illa Episcopi verba: *Sic age, quasi rationem, &c.* II. Forma Lectoratus, *R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. O Ac-*

Accipe, Et esto, &c. III. Forma Exorcistatus, *Accipe, Et Commenda, &c.* IV. Forma Acolythatus, *Accipe Ceroferarium, &c.* V. Forma Subdiaconatus ex verbis illis monitoriis componitur, *Videte, cujus ministerium, &c.* in traditione Calicis; in traditione vero libri, &c. *Accipe librum, &c.* VI. Forma Diaconatus, *Accipe potestatem, &c.* in traditione libri Evangeliorum; in impositione vero manuum, *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* VII. Forma Presbyteratus, *Accipe potestatem offerendi, &c.* in traditione Calicis, &c. in ultima vero impositione manuum, *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* VIII. Forma Episcopatus, *Accipe potestatem, &c.* in impositione manuum; & in traditione baculi, annuli, &c. *Accipe, &c.*

Quæres primo, An forma Ordinationis debeat esse necessario verbalis, & immutabilis?

Respondeo, Ad valorem requiri necessario formam verbalem ore prolatam: quia id pertinet ad substantiam omnium Sacramentorum, excepto matrimonio, ex traditione Ecclesiæ. v. Croix l. 6. p. 1. à n. 9. ubi additur, quod, quamvis in quinque primis Sacramentis verba formæ determinata sint à Christo Domino ad speciem, tamen in ordine determinata sunt tantum ad genus, ad speciem vero ab Ecclesia; qua posita quævis mutatio substantialis (non autem accidentalis) invalidat ordinationem. Hinc Latinus valide ordinatur per formam græce prolatam (etfi invalide per materiam græcam, quæ sit sola manuum impositio) Croix n. 15. Econtra, si loco formæ vocalis substituatur scriptio, nutus, aliæque signa, invalida est ordinatio, &c. Croix à n. 37.

Quæres secundo, An valida sit ordinatio, si forma proferatur ante, vel post materiam proximam?

Respondeo affirmative, si paulo ante, vel paulo post proferatur; quia, si distantia est valde exigua, adhuc verum moraliter est, quod, dum Episcopus profert formam, fiat traditio, tactus, impositio, &c. Secus vero dicendum, si distantia sit talis, ut in communi æstimatione non censeatur moraliter. Addit Lugo. *Respon. Moral.* l. 1. d. 3. eum, qui non tetigit Calicem, & Patenam, dum actu proferebatur forma, sed modo dicto paulo post, posse quidem ad majorem sui animi quietem sub conditione reordinari, sed non esse necessarium.

Notat

Notat hic Croix ex Bardi, & Gob. raro esse prudens dubium de valore suscepti ordinis: & speciatim quoad illos, qui postea scrupulose timent, ne forte non bene, ne nimis cito, vel nimis sero tetigerit; eo quod non sciant, nec possint recordari, aut imaginari, an, quando, & quorsum ista fuerint? Nam ista omnia non sunt prudentia motiva dubitandi, cum non teneamur, nec possimus recordari omnium, quæ agimus, aut egimus. Hoc ergo ipso, quod tu e. g. sciveris, quid faciendum esset, & quidem sub mortali; suppone, te fecisse, quando non scis, te non fecisse.

Notat insuper n. 2158. Quoties Sacerdos tenetur rebaptizari ob certitudinem, probabilitatem, aut dubium de nullitate baptismi, toties etiam tenetur reordinari ordine Presbyteratus, si velit in eo ministrare, ob periculum irreverentiæ Sacramento, & salutis fidelium. Dixi primo, *Si velit*, quia, si nolit, non potest cogi ad reordinationem, modo certum fuerit, non fuisse antea baptizatum: potest vero cogi, si tantum probabile, vel dubium fuerit; quia sic Ecclesia potest præsumere fuisse baptizatum, adeoque valide ordinatum. Dixi secundo, *Ordine Presbyteratus*: quia, si probabile tantum, vel dubium erat, non fuisse baptizatum, satis erit hæc tantum ordinatio, quia probabile est, reliquos ordines intermedios fuisse validos, nec dicta pericula adierunt, quamvis essent invalidi; at, si certum erat, non fuisse valide baptizatum, deberent omnia reiterari, cum certo non fuerint valida: Gob. ib.

Notat demum Tamb. c. 5. in fine, iterationem, quæ ob dictos, aut similes casus est sub conditione exhibenda, fieri posse quolibet anni tempore, à quocunque Episcopo, etiam in Oratorio privato, absque cæteris cæremoniis, sed supplendo solum id, in quo est dubium. Ratio est, quia solemnitates, cæteraque requisita sunt instituta pro ordinatione absoluta, non pro conditionata; sic enim non est ordinationem celebrare, sed quod imperfecte præstitum est, supplere: secus vero, si prior ordinatio fuerit certo invalida. Si autem unus Episcopus conferret potestatem consecrandi, & deinde eo deficiente alter Episcopus conferret potestatem absolvendi, valeret ordinatio, quia sunt duæ potestates distinctæ materiis, & formis: ita Croix. l. 6. p. 1. n. 33.

§. III.

Quæ Intentio sit requisita ad Ordinationem?

CERTUM est I. Ad valorem Ordinationis non sufficere in Ordinante intentionem interpretativam, nec habitualement, sed requiri formalem, vel saltem virtualement ex dictis in Tract. de Sacramentis in genere q. 3. c. 1. Certum II. Neque ex parte Ordinantis sufficere intentionem indirectam ex ibid. dictis q. 2. c. 2. Hic quoad Ordinandum

Quæres primo, Quænam intentio requiratur ex parte Ordinandi ad valorem ordinationis?

Respondeo, Si fit infans, vel amens à nativitate, sufficere intentionem interpretativam: Si fit adultus, sufficere intentionem saltem habitualement. Ratio primæ partis est, quia ordo collatus infanti est validus, ut certo docent Doctores contra Durand. ex *c. un. de Cler. per salt. promot.*; In eo autem nulla esse potuit intentio præter interpretativam; quivis enim ordo ei collatus nullum fert onus absolute, sed erit ei liberum, cum ad usum rationis pervenerit, eligere statum, quem volet: ideoque bonum absolute confert absque malo; & consequenter in eo infante est voluntas interpretativa illius. Ratio secundæ partis est, quia, cum ordo in adulto sit immutatio status, afferatque ei gravia onera absolute, & aliunde non sit necessarius ad salutem, ideo non sufficit intentio interpretativa: sufficit autem habitualis, quia suscipiens Ordinem non est Minister agens, sed subjectum veluti patiens; ideoque non requirit indispensablem intentionem actualem, vel virtualement; requirit tamen saltem habitualement, utpote qui non est subjectum pure physicum, & mortuo modo, sed voluntarium, cum debeat admittere onera Ordinum; ideoque merito requiritur aliquis ejus consensus, vel formalis, vel virtualis, vel saltem habitualis: Croix n. 175.

Hinc, quamvis in suscipiente non sufficiat consensus pure indirectus (ut si quis velit somnum, prævidens in eo ordinandum) eo quod talis consensus potest stare cum directa nolitione Ordinis; tamen valeret talis ordinatio, si cum volitione dormiendi adfuisset etiam voluntas ordinationis prævisæ, ex cap. *Majores, de Bapt. Simi.*

Similiter valet Ordinatio collata phrenetico, ebrio, amenti, &c. licet tum dicat, se nolle; si, quando erat rationis compos, eam voluit, nec voluntatem hanc retractavit; quia ea revocatio non est actus humanus, ideoque prior voluntas permanet habitualiter. Similiter, si quis ratione utens ore tantum renuat, corde tamen consentiat in ordinationem, valide ordinatur; quia in fuscipiente Sacramenta (excepta Pœnitentia, & Matrimonio) non requiritur signum externum interni consensus: vide Croix num. 169. Denique addit Gob. Contra Con. ap. Croix n. 173. validum fore Presbyteratum illius, qui admisit Parochiam volens eam retinere, si postea in somno ordinetur Presbyter, quia, etsi non habuit voluntatem explicitam Presbyteratus, at habuit implicitam in voluntate Parochiæ retinendæ. Ex dictis infer, non sufficere intentionem pure indirectam: sufficere tamen probabiliter etiam implicitam.

Quæres secundo, An præter intentionem fuscipiendi Subdiaconatum requiratur ad ejus valorem intentio, seu votum etiam Castitatis?

Respondeo negative, Nam, si quis ordinatus sit in Subdiaconum ante rationis usum, non requiritur ne interpretativa quidem ejusmodi intentio; cum nec deinde obligetur ad castitatem, nec subeat impedimentum dirimens matrimonium, nisi libere velit manere in statu Sacro, qua electione posita obligabitur: Doctores communiter. Si autem ordinetur adultus, valide etiam ordinatur, etiamsi ejusmodi intentionem, seu votum expresse non habeat; imo, etiamsi expresse nolit votum emittere; quia intentio fuscipiendi Subdiaconatum est distincta ab intentione servandi castitatem, & hæc non jure Divino, sed tantum Ecclesiastico, est Sacris Ordinibus adnexa: Doctores communiter ap. Croix n. 2190. Cæterum, si adultus, sive ignorans, sive non advertens ad tale votum, intendit fuscipere Subdiaconatum, jam implicite vovet castitatem, quia implicite vult onera adnexa. Si vero sciens positive nolit vovere, etsi valide, sacrilege tamen fuscipit Subdiaconatum, utpote inobediens præcepto Ecclesiæ præcipientis tale votum ex motivo Religionis, & ex eodem motivo prohibentis ei quemcunque actum contra castitatem; ideoque is semper tenebitur emittere tale votum; &, si nunquam velit, quivis ejus actus contra castitatem adhuc erit sacrilegus,

crilegus, & si ineat matrimonium, adhuc erit irritum. An autem talis obligatio fit immediate ex præcepto, an ex voto, an ex utroque simul, disputant Doctores. Vide Croix num. 2191. Unum hinc infero, quod Pontifex, qui in suscipiendis Sacris Ordinibus votum castitatis sive implicite, sive explicite emiserat, si matrimonium contraheret, non solum peccaret graviter ratione scandali, ut innuimus suo loco in Tract. de Legibus d. 2. q. 3. c. 1. sed etiam graviter peccaret contra votum, in quo nequit secum dispensare, cum hujusmodi dispensationis esse omnino non possit causa legitima.

Quæres tertio, Qua animi dispositione accedere quis debet ad statum Ecclesiasticum?

Respondeo, Si tonsuram suscipias tantum, ut subterfugas iudicium sæculare, secundum Barb. Bann. Arag. Led. Marchin. Pasq. peccas mortaliter, quia Trident. *sess. 23. c. 4.* prohibet, talem initiari. At secundum Nav. Sanch. Laym. Pal. non peccas mortaliter, quia Trid. non utitur verbis præceptivis, & quia, quamdiu vis servire Deo, potes gaudere juribus servorum Dei: peccas igitur tantum venialiter: Si cum animo non perseverandi, secundum Averf. tantum venialiter, quia, quamdiu vis servire Deo, potes gaudere, &c. Si cum animo experiendi, seu faciendi postea, quod magis expedire videbitur, nullatenus peccas ex Averf. quivis enim uti potest sua libertate ad eligendum statum. Si ingrediaris Religionem sine animo manendi, decipis in re gravi Religionem, quæ merito invita est ad illos sumptus, & molestias, & ad patefacienda sua secreta. Si initiaris ob beneficium, tanquam finem principalem, & primarium, secundum March. peccas mortaliter, sed intellige, si ob talem finem vis legem Dei graviter negligere, ut eo lucro potiaris. Tamb. Si sine causa uxorem duxeris; secundum Azor. non peccas; secundum Sanch. communiter peccas saltem venialiter.

Quæres quarto, An valeat ordinatio facta ex metu gravi injuste incusso?

Respondeo affirmative; Sive ordinans, sive ordinandus sive uterque sit metum passus; modo habuerint intentionem requisitam ad ordinationem; quæ erit voluntaria simpliciter et si secundum quid involuntaria; cum
nulla-

nulla sit, nec esse possit lex humana irritans talem ordinationem. An autem adultus per ejusmodi metum inductus ad ordinem majorem teneatur ad Castitatem, ad impedimentum dirimens matrimonium, & ad Horas? Affirmant D. Antonin. Sot. Pal. & alii, quia adest voluntarium, quantum sufficit ad votum, &c. nec adest jus positivum illud irritans. Negant Sanch. & alii plusquam 20. apud Croix n. 2163, quia Deus non acceptat tale votum, neque Ecclesia censetur velle obligare sic inductum. Distinguit Perez, & negat, si is positive nolit vovere, ad quod nec tunc obligatur ab Ecclesia, nec cogi potest à metu, cum sit actus mere internus; affirmat vero, si expresse, vel saltem implicite vovit.

§. IV.

Quæ sint munera, & onera Ordinatorum?

MUNUS, seu officium tonsurati est canere in Ecclesia, ideoque etiam vocatur Psalmista, & fit capax beneficii & ordinum. Ostiarii munus est claudere, & custodire Ecclesiam, advocare, & admittere dignos excludendo indignos, pulsare campanas (tempore Sacrificii, ex Hurt.) custodire supellectilem sacram, & aperire librum prædicaturo. Lectoris munus est legere Prophetias, & sacras Scripturas, & Evangelium, sed extra Missam; item instruere Catechumenos. Exorcistæ munus est imponere manus super Energumenos, & exorcismos legere. Acolythi munus est præparare lumina ad Sacrificium, ferre cereum ad Evangelium, & Subdiacono, ac Diacono inservire; potestque (ut & cæteri Ministri quovis ordine insigniti) tangere vasa sacra, ubi non sit Eucharistia. Subdiaconi munera sunt ministrare Diacono, & Sacerdoti, Crucem in supplicationibus gestare, Epistolam canere, & abluere Pallas, & Corporalia. Diaconi munera sunt ministrare immediate Sacerdoti, legere in Missa Evangelium, urgente necessitate ministrare Eucharistiam ex præscripto Sacerdotis, prædicare verbum Dei, assistere lotioni Sacrorum, potestque deferre Pyxidem de uno Altari in alterum: Tamb. & alii. Sacerdotis munera sunt sacrificare, absolvere, prædicare, &c. Episcopi demum munera sunt ordinare, consecrare, &c.

II. Onera Tonsurati sunt deferre habitum, & tonsuram, adscribi alicui Ecclesie, &c. Si ergo Clericus deferre negligat per tempus notabile, Sot. Bon. & alii putant, peccare mortaliter, quod Vasq. Hurt. & alii communiter dicunt de solis Beneficiatis, aut in Sacris constitutis; quamvis Pal. Cajet. & alii negent universaliter, nisi adsit temeritas contumacia, & contumptus: vide Tamb. Denique ei imponitur à Tonsurante, ut semel recitet septem Psalm. Pœnitentiales cum Litanis, &c. sub gravi putant aliqui, sub consilio tantum putant Navar. Tambur. & alii, sub levi Croix, & alii melius, nec tenetur communicare, dum tonsuratur, quia rubrica id disponens non indicat præceptum, sed consilium: Tambur. Hactenus dicta procedunt pariter de Ordinatis in minoribus, Onera Subdiaconi, præter dicta, sunt duo, servare Castitatem, & recitare Horas Canonicas; sub levi item tenetur semel recitare nocturnum impositum ab Episcopo, nec videtur obligatus communicare in ordinatione, juxta dicta; vestis autem ejus est Manipulus. Onera Diaconi sunt eadem; vestis vero est stola transversa. Onera Sacerdotis sunt pariter eadem, vestis est stola è collo utrinque dependens; item sub levi tenetur ex alibi dictis dicere tres Missas impositas ab Episcopo. Sub gravi autem tenetur communicare in sui ordinatione, quia, ut consecrificans, omnino debet participare de Sacrificio: Quint. & alii. Onus demum Episcopi, propter dicta, est esse in statu perfectionis.

§. V.

Quæ sint pœnæ male Ordinati?

- I. **S**U**S**P**E**N**S**I**O** ab ordine suscepto reservata Papæ, si scienter orderis in Sacris ab Episcopo, qui cum acceptatione Papæ renunciavit Episcopatu, ex cap. *Requisivit, de Ordin. ad Episc. &c.*
- II. Eadem suspensio, si orderis etiam in Minoribus ab Episcopo vitando Excommunicato, Suspenso, Interdicto, Schismatico, Hæretico, ex c. 1. & 2. *de Schism. & Ordin. ab eo.*
- III. Eadem suspensio, sed relaxanda à proprio Episcopo, si culpabiliter orderis etiam in Minoribus ab alieno Episcopo, sine licentia, sine dimissoriis, aut com-

mandatitiis proprii Episcopi, ex Trid. *sess. 23. c. 8. Ref.* Eadem suspensio, sed Papalis, si natus extra suscipias vel primam tonsuram intra Italiam cum dimissoriis proprii Episcopi, sed non subscriptis à Nuntio originis, recognitisque à Vicario Romano, Urb. VIII. *Secret.* 1624. II. Dec.

IV. Eadem suspensio, sed relaxanda à Diocesano, si ordineris in Minoribus à proprio Episcopo: at in aliena Diocesi sine Diocesani licentia: Trid. *sess. 6. c. 2. ref.*

V. Eadem suspensio (præter Excomm. etiam papalem, de qua v. in Tract. de Simonia c. 4.) papalis, si ordineris simoniace, ex Bull. Sixt. V. Item, si excommunicatus ob Clerici percussione ordineris, si sis Clericus secularis; si regularis, absolvi poteris à tuo Superiore, modo factum non fuerit notabile, ex cap. *Illorum, de Sent. Exc.* Item, si in Matrimonio ordineris in Sacris, Extrav., *Antiquæ.* Item, si eodem die plures Ordines Sacros susceperis, ib. Item, si Apostata à Religione ordineris in Sacris, cap. ult. *de Apostat.* Item, si absque dispensatione ordineris extra tempora, ex Bull. Pii II. *Cum, &c.* Item, si ordineris in Sacris absque titulo, ex cap. *Præter, de Sim.*

VI. Eadem suspensio, sed non Papalis, si ordineris per saltum. Item, si ordineris in Sacris cum dimissoriis Capituli intra annum Sedis Vacantis absque coarctatione beneficii; absolvendus enim es à successore ex Trident. *sess. 7. c. 10. de Refor.* Item, si ordineris in Sacris ante legitimam ætatem, ex Bull. Pii II.

VII. Qui ordinatur furtive, est etiam irregularis, ex cap. *Veniens, de eo, qui furtive,* vel si eodem die plures ordines majores suscipiat ex *Eodem cap. ap. Avil. contra Nav. vel minores cum majori, ibid. vel si uxoratus, &c. ex cit. Extr. Antiquæ: v. Tamb. c. 12.* Reliqua satius addemus in Tract. de Censuris.

§. VI.

Quæ sint pænæ male Ordinantis?

I. EPISCOPUS conferens in mortali Sacerdotium certissime sacrilegium grave committit; quamvis non ita sit certum de collatione ordinum inferiorum, juxta jam dicta. Item sit irregularis, si censura aliqua ligatus conferat vel primam tonsuram, cum exerceat proprium actum ordinis Episcopalis.

II. Ordinans per simoniam realem suspenditur à Collatione Ordinum, à Pontificalibus, & ab ingressu Ecclesiæ, ex Bull. Sixt. V. confirmata ab Urb. VIII.

III. Conferens tonsuram infanti cum præsumptione suspenditur ab ea conferenda per annum, ex cap. *Nullus, de Temp. Ordin.*

IV. Injuste ordinans invitum suspenditur, seu potius prohibetur à celebratione Missæ per annum, ex c. *Ep. d. 74.*

V. Conferens Sacerdotium indigno suspenditur à collatione ordinis Sacerdotalis, ex cap. *Si qui Episcopi i. q. 1. sed est ferendæ sententiæ: v. Bon.*

VI. Conferens tonsuram illiterato suspenditur ab ejus collatione per annum, ex cap. *Nullus de temp. Ord. Sa tamendicit, hanc suspensionem non esse in usu.*

VII. Conferens cum præsumptione tonsuram conjugato eandem suspensionem incurrit; nisi vero conjugatus Religionem legitime velit ingredi, aut Sacros Ordines recipere juxta Canonum dispositionem, ex eod. c. *Nullus.*

VIII. Conferens ordines Clerico bigamo, aut pœnitenti publico suspenditur, seu potius prohibetur à celebratione Missæ per annum, ex cap. *Nullus d. 55.*

IX. Conferens tonsuram, vel ordines non subdito absque licentia sui Ordinarii, suspenditur per annum ibi à collatione tonsuræ, hic à collatione ordinum, ex cap. *Nullus, & cap. Eos, qui de temp. Ord.*

X. Conferens duos Sacros Ordines eodem die, aut duobus diebus continuato jejunio, suspenditur à collatione utriusque ordinis, nec relaxandus, nisi à Papa, ex c. *Litteras, de temp. Ord.*

XI. Conferens Sacros Ordines sine titulo cum pacto, ut ordinatus nihil ab eo petat in defectum beneficii, vel patrimonii, suspenditur à collatione ordinum per triennium; & similiter præsentans suspenditur ab executione ordinum per triennium, ex cap. *Si quis, de Sim.*

XII. Conferens Sacros Ordines Novitio ante professionem, aut vota simplicia Societatis Jesu, suspenditur à collatione ordinum, quos contulit, ex Bull. Pii V. *Romanus: v. Tamb. c. 12. & alios.*

Quæres hic, An liceat Episcopo aliquid accipere pro collatione ordinum?

Respon-

Respondeo, cap. i. de Simonia hæc habentur: Pro ordinatione, eum, qui ordinatur, omnino aliquid dare prohibemus. Cap. Sicut Episcopum i. q. 2. hæc habentur: Is, qui ordinatus fuerit, si non ex placito, neque exactus, neque petitus, post acceptas chartas, & pallium, aliquid cuilibet ex Clero, gratiæ tantummodo causa, dare voluerit, hoc accipi, nullo modo prohibemus, quia ejus oblatio nullam culpæ maculam ingerit, quæ non ex ambientis petitione processit. Ubi ly Ex placito significat, ex pacto, juxta Gloss. Trid. sess. 21. c. 1. de Reform. ita præcipit: Nihil pro collatione quorumcunque Ordinum... etiam sponte oblatum, Episcopi... accipiant, & qui secus fecerint, tam dantes, quam accipientes pœnas à jure inflittas ipso facto incurrant. His positis, Thom. Sanch. in Consil. Moral. l. 2. c. 3. dub. 19. docet primo ex D. Th. 2. 2. q. 100. a. 2. ad 4. non esse simoniam juris naturalis, & divini, si in collatione ordinum aliquid detur, non in pretium ordinis, sed ad Episcopi sustentationem, quia in administratione aliorum Sacramentorum nulla est simonia aliquid recipere in propriam sustentationem: ergo nec in hoc, cum non sit magis spirituale, quam reliqua. Docet secundo, esse tamen simoniam juris Ecclesiastici, si Episcopus tale stipendium pro ordinum collatione recipiat; quia in reverentiam talis rei spiritualis, scilicet ordinum, id prohibuit Episcopis Trid. loc. cit. & cap. i. de Simonia. Ita etiam Armil. v. Simonia n. 32. Rosel. vid. Simonia 1, 2. 28. Ang. v. Simonia 1. n. 28. Tabien. v. Simonia q. 33. n. 34. & ibi Sylvest. q. 7. dict. 3. Docet tandem tertio, posse Episcopum, post collatum ordinem, aliquid recipere sponte oblatum; quia, quamvis in Trid. cit. expresse prohibeatur, etiam sponte oblatum recipere; tamen id expresse conceditur cit cap. Sicut Episcopum i. q. 2. si fiat post collationem ordinis: ita tenent Turrecr. Hug. Archid. Innoc. & Hostien. in c. cit. & post Trident. videntur expresse tenere Navar. sum. lat. c. 23. n. 102. vers. 11. & Ludov. Lop. 1. p. instit. novi n. 391. fol. 924. pag. 2. in fine, ubi dicunt, id non esse in foro conscientiae simoniam. Et idem Nav. c. 25. Hisp. n. 68. lat. n. 68. vers. 2. & Salzed. pract. Bernardi Diaz. c. 91. incipient. Simoniaci, vers. 6. dicunt, quod ad hoc, ut sit locus pœnæ Trident. citat. oportet, ut datio præcedat ordinum collationem: ergo clare sentiunt nobiscum: sic etiam tenet expresse Capua l. 2. decis. c. 95. n. 59.